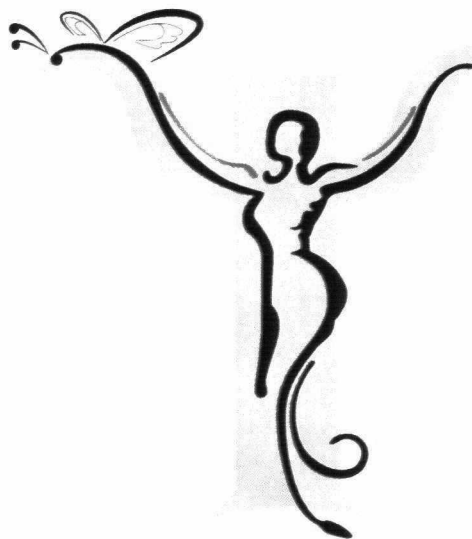

**Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
Кафедра практичної психології та педагогіки
Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини
Хмельницьке об'єднання психологів та психотерапевтів**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

м. Хмельницький, 21–22 квітня 2015 року

**Хмельницький
2015**

УДК 37.015:159.9
ББК 88:8
А 43

Рекомендовано до друку Вченою радою Хмельницького національного університету (протокол № 9 від 26 березня 2015 р.).

Редакційна колегія:

Потапчук Є. М., доктор психологічних наук, професор (*головний редактор*);
Левицька Т. Л., кандидат психологічних наук, доцент;
Подкоритова Л. О., кандидат психологічних наук, доцент;
Гаврилькевич В. К., кандидат психологічних наук, доцент;
Варгата О. В., кандидат педагогічних наук, доцент;
Параскевич Л. Г.

Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 21–22 квітня 2015 р.) / [ред. колегія: Є. М. Потапчук (голов. ред.), Т. Л. Левицька, Л. О. Подкоритова, В. К. Гаврилькевич, О. В. Варгата, Л. Г. Параскевич] / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т, Каф. практ. психол. та педагог. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – 190 с.

У збірнику представлені тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців», яка відбулась 21–22 квітня 2015 року в м. Хмельницькому на базі Хмельницького національного університету за ініціативи кафедри практичної психології та педагогіки.

Збірник адресований науковцям, аспірантам, студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями в галузі психології, педагогіки, соціології.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за науковий та літературний зміст опублікованих матеріалів несуть їх автори. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Збірник матеріалів конференції підготовлено до друку кафедрою практичної психології та педагогіки Хмельницького національного університету.

Електронний варіант збірника розміщено на сайті кафедри практичної психології та педагогіки Хмельницького національного університету: <http://kafedra-psy.at.ua>

При передруку публікацій посилання на збірник обов'язкове.

Кипиченко Н. С.

Київський університет імені Бориса Грінченка

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ МАЙСТЕРНІ

На сучасному етапі реформування системи професійної освіти актуальною залишається проблема організації та проведення педагогічної практики майбутніх учителів початкової школи. За таких умов важливо, щоб базові загальноосвітні та вищі навчальні заклади взаємодіяли у процесі організації та управлінні діяльністю студентів. Вважасмо за необхідне ретельно вибирати ті школи першого ступеня, які будуть центрами практичної підготовки і здійснюватимуть логічне перетікання освітнього процесу з аудиторії – в шкільний клас. Керувати практикою студентів мають лише ті вчителі, які мають високий рівень педагогічної майстерності, оскільки саме спілкування з професіоналом створює сприятливі умови для формування компетентності майбутнього фахівця. Важливо, щоб учителі знали мету і завдання педагогічної практики, були поінформованими про систему компетентностей, яких мають набути студенти у процесі її проходження, а також визначали форми організації навчання, в яких будуть задіяні майбутні фахівці (урок, виховна година тощо).

Звертаємо особливу увагу на формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в педагогічній майстерні. Зазначимо, що технологію організації педагогічної практики у формі творчих майстерень в Педагогічному інституті Київського університету імені Бориса Грінченка започаткувала доктор педагогічних наук, професор С. Мартиненко. На думку вченої, головна перевага педагогічних майстерень полягає в тому, що вони «забезпечують умови для переходу від навчально-пізнавальної діяльності – до професійної» (Мартиненко С. М., 2008). Звернення до педагогічних майстерень зумовлено також необхідністю розширення досвіду педагогічного спілкування. Постійна взаємодія з досвідченим і творчим учителем під час проходження практики дає змогу студентам перейняти не лише його стиль педагогічного спілкування, але й сформувані систему особистісних цінностей, перейнятися його професійними переконаннями, що є об'єднувальним чинником співпраці та співтворчості.

Аналіз досвіду організації практики студентів у педагогічних майстернях дає підстави стверджувати, що у процесі навчання вони вирішують такі завдання:

- поглиблюють і закріплюють теоретичні знання, здобуті на аудиторних заняттях, а також забезпечують їх зв'язок із реальним освітнім процесом;
- формують стійкі позитивні соціально-ціннісні установки у процесі педагогічного спілкування;

- дають змогу студентам сформувати уявлення про індивідуальні комунікативні особливості;
- збагачують комунікативний досвід студентів за рахунок вироблення нових узагальнень про особливості педагогічного спілкування і реального навчально-виховного процесу;
- формують власний стиль педагогічного спілкування майбутніх учителів початкової школи.

Нами визначено також організаційно-педагогічні умови, які забезпечують ефективність формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в педагогічній майстерні, а саме:

- чітко визначені професійні позиції та високий рівень сформованості комунікативної компетентності вчителя – керівника майстерні;
- побудова цікавого змісту роботи педагогічної майстерні відповідно до педагогічного, зокрема комунікативного досвіду фахівця;
- можливість вільного вибору педагогічної майстерні, що передбачає підтримку й розуміння професійних позицій конкретного вчителя, творче наслідування стилю педагогічного спілкування, яке створює передумови для суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Підсумовуючи попередньо висловлені думки, вважаємо, що продуктивність організації та проведення практики в педагогічній майстерні полягає в тому, що увага й активність студентів спрямовуються не лише на вивчення окремих аспектів роботи фахівця, але й на оволодіння системою професійної діяльності. Особливість формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи у педагогічній майстерні полягає в тому, що студенти можуть безпосередньо навчатися у досвідчених і творчих учителів, які мають свій власний педагогічний почерк, у них формується власний стиль спілкування з учнями, їхніми батьками, майбутніми колегами.

СУЧАСНІ ОСВІТНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

АЛЮЩИНА Н. О. Електронне наставництво – інноваційний інструмент психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців	47
БАБІЙ І. В. Психологічні чинники розвитку професійного мовлення в учнів професійно-технічних навчальних закладів сфери обслуговування	49
БАЙБАКОВА О. О. Формування вмінь міжкультурної взаємодії як важлива складова професійної підготовки майбутніх фахівців	50
БАЛАНДЮК Р. Г. Економічна складова змісту історії України в системі підготовки майбутніх вчителів історії	52
БАРАНОВСЬКА Л. В. Психолого-педагогічне забезпечення освіти дорослих в Україні	53
БІЛИК Л. Ю., ВАРГАТА О. В. Використання інформаційних технологій у навчально-пізнавальній діяльності студентів вищого навчального закладу	55
БОЙКО А. М. Belcanto – метод сучасної вокальної освіти	56
БОНДАРЕНКО З. П. Підготовка майбутніх фахівців до здійснення волонтерського супроводу дітей-сиріт та дітей з вадами розвитку.....	57
ВАСИЛЕНКО О. М. Основні аспекти надання соціально-педагогічної та психологічної допомоги учням з дистантних сімей	60
ВАСИЛЬСВ І. Б. Про цілеспрямоване формування функційного продукту при вивченні курсу «Професійна педагогіка»	61
ВАСИЛЬЄВА О. А. Деякі проблеми підготовки майбутніх психологів у ВНЗ до роботи в системі освіти.....	63
ГЛАДКОВА В. М., ПОЖАРСЬКИЙ С. Д. Акмеологічні технології професійної підготовки майбутніх фахівців освітньої сфери	65
ГОМОНЮК О. М. Розвиток професійної компетентності майбутніх педагогів.....	67
ГОРЯІНОВА Л. Д. Використання методики опорних сигналів у процесі підготовки майбутніх медиків	69
ГОЦУЛЯК Н. Є., ЖИЛЯК Н. В. Стратегії учіння у вищому навчальному закладі та їхня психологічна характеристика	71
ДЖИГУН Л. М. Підготовка практичного психолога в сучасних умовах	72
ДІДЕНКО О. В. Особливості використання невербальних засобів комунікації у професійній діяльності викладача	74
ЄФРЕМОВА А. Я. Аналіз системи фізичного виховання у ВНЗ залізничного профілю	75
ЖАРУК І. В. Використання кейс-технології в процесі підготовки майбутніх фахівців із розв’язання конфліктів	76
КИПИЧЕНКО Н. С. Особливості формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в педагогічній майстерні	77
КОБИЛЯНСЬКА Л. І. Використання потенціалу семінарських занять у підготовці майбутніх гувернерів у вищих навчальних закладах	78
КОЗУБОВСЬКИЙ Р. В. Вдосконалення професійної підготовки майбутніх соціальних працівників у процесі волонтерської діяльності	80
КОЛЕСНИК Н. Є. Концептуальні ідеї підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування предметно-перетворювальної компетентності учнів.....	82
КОПИЛОВ С. О. Автентичність як ціннісний орієнтир психолого-педагогічної підготовки майбутнього фахівця.....	83

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ**

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Хмельницький, 21–22 квітня 2015 року)**

Технічний редактор
Гаврилькевич В'ячеслав Костянтинович

Редакційно-видавнича підготовка
*Кафедра практичної психології та педагогіки
Хмельницького національного університету
29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11
Тел. (038-2) 70-86-47.
E-mail: kafedrapip@ukr.net
<http://kafedra-psy.at.ua>*

Підписано до друку 14.04.2015 р.
Формат 84x108 1/32. Папір офс.
Ум. друк. арк. 23,37. Наклад 100.
